

FONDAT
27 mai 1992
Nr. 20 (547)
31 octombrie 2011
Prețul 2 lei

Oastea Moldovei

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

PUBLICAȚIE EDITATĂ DE MINISTERUL APĂRĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA

oastemoldovei@army.md

Trecuți în rezervă cu onoruri militare

Diplome, distincții, scrisori de mulțumire și telefoane mobile pentru cei mai demni militari în termen ai Armatei Naționale. De asta au avut parte circa 250 de militari care au îndeplinit serviciul militar în Forțele de Menținere a Păcii din Zona de Securitate a R. Moldova.

Ceremonia de stimulare a militarilor fruntași a avut loc în Brigada de Infanterie Motorizată „Moldova”, dislocată în municipiul Bălți. Cei mai buni militari au fost trecuți în rezervă cu onoruri militare în cadrul unui eveniment la care au asistat și părinții militarilor trecuți în rezervă. După 12 luni de stagiul militar în Armata Națională, cinci militari au fost decorați cu insigna „Militar Eminent”, șase militari au primit diplome de onoare, iar alți șase ostași au fost premiați cu telefoane mobile pentru serviciul impecabil în Forțele de Menținere a Păcii.

Generalul de brigadă, Vitalie Stoian, locțiitorul-șef al Marelui Stat Major al Armatei Naționale, a declarat că militarilor care au îndeplinit conștiincios obligațiile lor în decursul stagiului militar merită să fie apreciați la justa valoare.

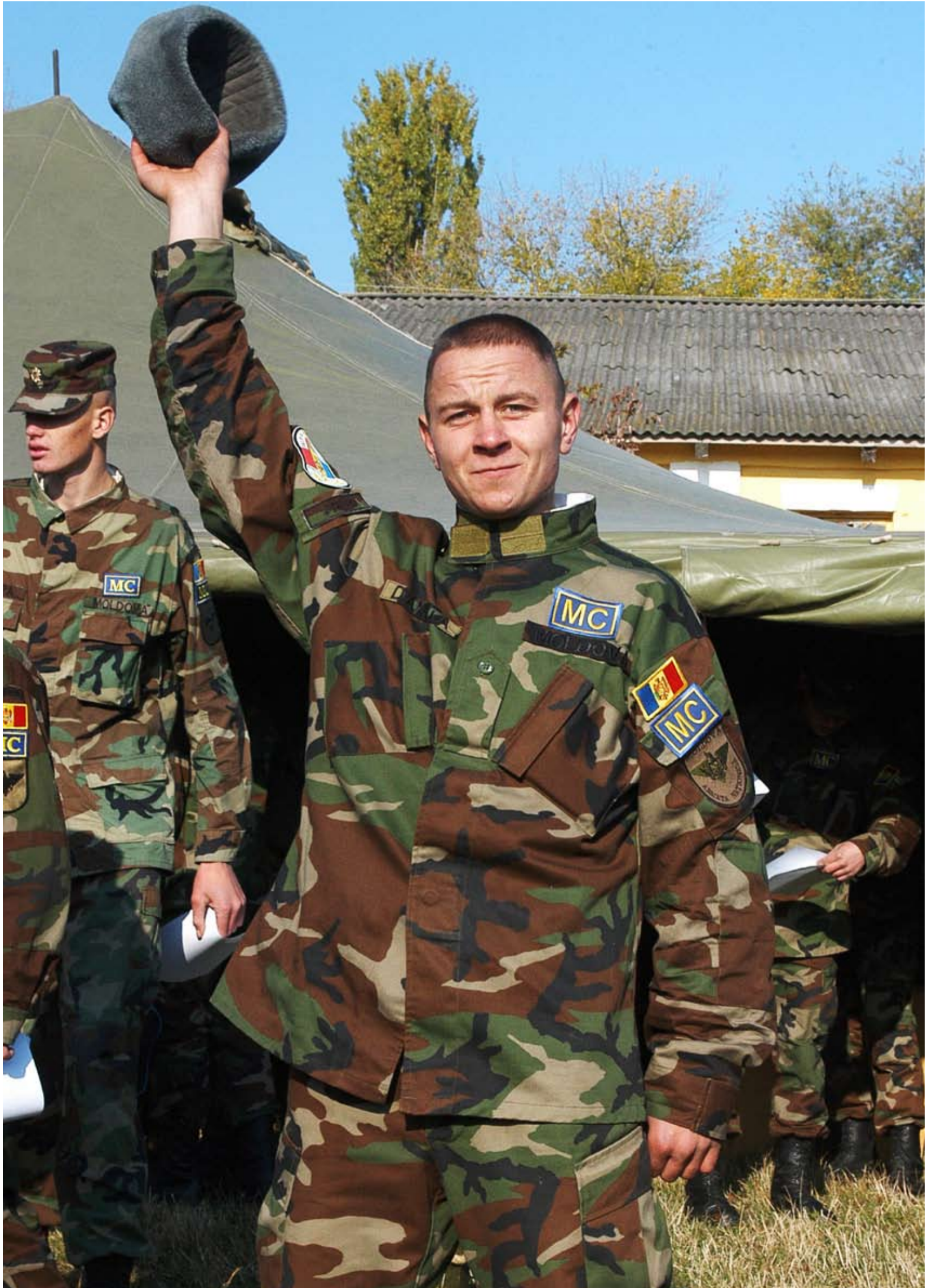
„Vă adresez felicitări cordiale pentru serviciul militar îndeplinit impecabil în Armata Națională. V-ați făcut datoria de militari onest și vă exprim recunoștința pentru felul exemplar în care ați însușit arta militară”, a accentuat generalul Stoian, care a adresat felicitări și părinților prezenți la ceremonia de înmînare a distincțiilor.

Generalul Stoian i-a îndemnat pe militarii care au încheiat stagiul militar să aplice calitățile pe care le-au obținut în armată în viața civilă, iar faptele bune să vorbească pentru ei pe parcursul întregii vieți.

„Din numele conducerii Ministerului Apărării mulțumesc conducătorilor de toate nivelurile pentru efortul depus în instruirea teoretică și practică a militarilor în mînuirea tehnicii și armamentului din dotare. Consider că tinerii care au îmbrăcat haina militară timp de un an de zile au devenit mai puternici, mai ordonați și responsabili, iar acest fapt va fi de un real folos în viața lor de mai departe”, a specificat Vitalie Stoian.

De menționat că trecerea în rezervă a militarilor care au îndeplinit stagiul militar în Armata Națională se desfășoară în paralel cu incorporarea tinerilor în Forțele Armate. Astfel, în perioada octombrie 2011 — ianuarie 2012, în Armata Națională vor fi încorporați în serviciul militar în termen 1300 de recruți, iar în Trupele de Carabinieri — 730 de recruți. Totodată, în serviciul militar cu termen redus în Armata Națională vor fi încorporați circa 10 recruți.

Prima etapă de incorporare în Armata Națională a avut loc în perioada 17-18 octombrie, fiind încorporați 470 de recruți. Cea de-a doua etapă este programată în perioada 17-18 ianuarie.

Abonați-vă la “Oastea Moldovei”! Indice de abonare: 76946

VIP

UNGARIA ARE UN NOU ATAȘAT MILITAR ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Ministrul Apărării Vitalie Marinuța a primit la sediul Ministerului Apărării, vizita de lucru a ambasadorului Ungariei, E.S. Gyorgy Varga, care l-a prezentat pe colonelul Istvan Toth, atașatul militar al Ungariei în R. Moldova, cu sediul la Kiev

Ministrul Apărării l-a felicitat pe Istvan Toth și s-a arătat convins că numirea sa va impulsiona relațiile militare bilaterale.

„Am convingerea că odată cu numirea noului atașat militar vom identifica mecanismele necesare pentru a dezvolta relațiile moldo-ungare în domeniul militar, astfel încât să avem o cooperare mai dinamică în viitor. De asemenea, apreciez activitatea fostului atașat militar, care a contribuit în perioada mandatului său la o serie de activități pe dimensiunea bilaterală”, a accentuat ministrul Apărării.

Ambasadorul Gyorgy Varga a apreciat înalt schimbul de opinii și a mulțumit ministrului Apărării pentru atenția acordată relațiilor moldo-ungare. Varga a remarcat că această întrevvedere denotă deschiderea pe care o manifestă

conducerea Ministerului Apărării față de colaborarea bilaterală.

De menționat că Istvan Toth a fost acreditat în calitate de atașat al apărării al Republicii Ungare în R. Moldova în luna aprilie, iar aceasta este prima sa vizită de lucru la Ministerul Apărării. Anterior funcția de atașat militar al Ungariei în R. Moldova a fost exercitată de către colonelul Sandor Andras Juhasz.

Noul atașat militar al Ungariei în R. Moldova are 56 de ani, este căsătorit și educă patru copii. Colonelul Istvan Toth este fluent în limbile engleză, rusă și germană.

NOTĂ: Colaborarea moldo-ungară în domeniul militar are la bază acordul cu privire la colaborarea militară, semnat la 25 noiembrie 1997.

A FOST INAUGURATĂ GALERIA MINIȘTRILOR APĂRĂRII

Expunerea fotografiilor foștilor miniștri în incinta Ministerului Apărării este un tribut de recunoștință față de demnitarilor care au condus această instituție în diferite perioade de timp, dar care au rămas atașați cu spiritul de Armată Națională.

Declarația respectivă a fost făcută de ministrul Apărării Vitalie Marinuța în cadrul inaugurării galeriei miniștrilor Apărării desfășurată în incinta Ministerului Apărării.

Portretele miniștrilor Apărării au fost aranjate cronologic la parterul Ministerului Apărării, iar din galerie fac parte cei opt miniștri care au condus până în prezent Ministerul Apărării. Este vorba despre miniștrii Ion Costăș, regretatul Pavel Creangă, Valeriu Pasat, Boris Gamurari, Victor Gaiciuc, Valeriu Pleșca, Vitalie Vrabie și Vitalie Marinuța, care exercită funcția de ministru al Apărării din septembrie 2009.

Ministrul Apărării Vitalie Marinuța a declarat că această inițiativă reprezintă

o punte de legătură dintre trecut și prezent și că Ministerul Apărării a avut parte de conducători care au fost diferiți ca formație profesională, dar care și-au adus aportul la propășirea Armatei Naționale în măsura posibilităților bugetare alocate armatei, dar și conjuncturii politice existente la acea vreme.

„Din perspectivă istorică, construcția instituției militare naționale a însemnat eforturi, sacrificii și muncă bine făcută. Armata Națională a demonstrat cu puterea faptelor și prin aportul personal al miniștrilor Ion Costăș, Pavel Creangă, Valeriu Pasat, Boris Gamurari, Victor Gaiciuc, Valeriu Pleșca și Vitalie Vrabie că este un pilon de stabilitate în R. Moldova și

o instituție care a știut să-și conserve valorile, să-și continue tradițiile și să valorifice oportunitățile care se întrevăd în viitor”, a subliniat ministrul Marinuța.

De remarcat că inaugurarea galeriei miniștrilor Apărării a avut loc în contextul programului de acțiuni consacrat aniversării a XX-a de la crearea Armatei Naționale. În acest sens, miniștrii Apărării au fost decorați cu medalia jubiliară „20 de ani de la crearea Armatei Naționale”. De asemenea, distincția respectivă a fost conferită capelanilor militari pentru contribuția la educația spirituală a efectivului Armatei Naționale și consolidarea valorilor creștine dintre armată și biserică.

MOLDOVA ȘI ESTONIA DESCHID O NOUĂ ETAPĂ ÎN COOPERAREA MILITARĂ

Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Ministerul Apărării al Estoniei au semnat memorandumul de înțelegere privind cooperarea în domeniul apărării

Documentul a fost semnat la Tallinn, de ministrul Apărării Vitalie Marinuța și omologul său estonian, Mart Laar, în cadrul vizitei oficiale a prim-ministrului R. Moldova Vladimir Filat în țările baltice, Estonia și Lituania.

Ministrul moldovean al Apărării a opinat că memorandumul a fost semnat pentru a atribui un caracter legal cooperării bilaterale în domeniul apărării și de a amplifica raporturile reciproce avantajoase pe diferite segmente de colaborare.

„Datorită acestui acord, vom dispune de oportunități de colaborare în diferite sfere de activitate. Mă refer la cooperarea pe domenii ce vizează doctrina și politica de securitate, controlul democratic asupra forțelor armate, planificarea, programarea și formarea bugetului apărării, educația și instruirea profesională, gestionarea crizelor, logistica, operațiuni de menținere a păcii și umanitare, etc.”, a subliniat ministrul Apărării.

La rîndul său, ministrul estonian

al Apărării, Mart Laar, a remarcat că formele de cooperare ale acestui memorandum vor cuprinde o gamă largă de activități.

„Este vorba despre vizite oficiale și întâlniri de lucru ale experților, schimb de experiență, informații și materiale de interes reciproc, participarea la discuții, consultări, cursuri, seminare și conferințe”, a accentuat Mart Laar.

Actualmente cooperarea bilaterală între Ministerul Apărării al R. Moldova și Ministerul Apărării al R. Estonia se desfășoară prin participarea militarilor la diferite activități comune în cadrul Programului Parteneriat pentru Pace. Din 2006 până în prezent, cinci militari ai Armatei Naționale au absolvit cursuri de instruire militară în Colegiul de Război al Țărilor Baltice din orașul Tartu, Estonia.

Subliniem că ministrul moldovean al Apărării a efectuat o vizită în Estonia și Lituania în cadrul vizitei oficiale a prim-ministrului R. Moldova Vladimir Filat în țările baltice.

CONSULTĂRI PUBLICE PRIVIND STRATEGIA MILITARĂ

Ministerul Apărării a inițiat, începînd cu 24 octombrie, consultarea publică cu privire la proiectul Strategiei Militare Naționale.

Documentul este plasat pe pagina oficială a Ministerului Apărării <http://www.army.md/>, compartimentul „Transparența decizională”, rubrica „Anunțurile privind organizarea consultării publice” sau poate fi găsit, accesînd acest link. Recomandările pe marginea proiectului pot fi expediate pînă la 04.11.2011, în adresa Direcției politica de apărare și planificare a apărării. (Fax: 234-535; Telefon: 252-438; E-mail: dpapa@army.md).

Strategia Militară Națională a Republicii Moldova constituie un act politico-juridic pe termen mediu, care preia și dezvoltă principiile directe ale Strategiei Securității Naționale a Republicii Moldova, în domeniul securității militare. Documentul identifică potențialele riscuri și amenințări militare la adresa securității naționale, definește obiectivele militare naționale, conceptele strategice necesare pentru îndeplinirea acestor obiective, rolul și ghidările de planificare militară.

Totodată, Strategia Militară Națională este un document fundamental care orientează activitatea Forțelor Armate și prezintă baza conceptuală pentru Guvernul Republicii Moldova la elaborarea planurilor și programelor de dezvoltare a capacităților militare pe termen mediu, determinante pentru asigurarea integrității și suveranității Republicii Moldova.

De menționat că la elaborarea strategiei s-a ținut cont de principiile de neutralitate, integritate teritorială, drept la autoapărare, controlul democratic asupra Forțelor Armate, cooperare internațională, suficiență defensivă, precum și principiile, ce derivă din obligațiile asumate de Republica Moldova, privind respectarea principiilor fundamentale ale dreptului internațional public.

Strategia Militară, împreună cu Strategia Securității Naționale, stabilesc cadrul instituțional și cursul de acțiuni ce va permite dezvoltarea capacităților necesare autorităților statului să reacționeze prompt la riscurile și amenințările cu caracter militar în adresa securității naționale.

Pentru Onoare! Pentru Patrie! Pentru Tricolor!

Oastea Moldovei

Centrul mass-media militară
Șef Centrul mass-media militară – redactor-șef
locotenent-colonel Ion VULPE
tel. 252-252

Echipa redacțională:
locotenent major Inga MIHAILOVA
plutonier adjutant Vitalie IOVU
Ecaterina RUSSU
Larisa ȚIBULEAC
Dimitrii VOSIMERIC
Stela PAIU
oasteamoldovei@army.md
tel. 252-045, 252-047

Secția TV/Radio:
maior Sergiu LECA
locotenent major Denis ROTARU
locotenent Pavel MAFTEI
sergent inferior Laurențiu-Vlad GROSSU
Liuba POȚAN

ladatorie@army.md
scutulpatriei@army.md
tel. 252-019
Secția internet:
maior Viorel GLAVA
Diana MOISA
tel. 252-021

Centrul mass-media militară
or. Chișinău, șoseaua Hîncești, 84
Materialele publicate de „OASTEA MOLDOVEI” reflectă opinia autorilor care s-ar putea să nu exprime poziția redacției.
Reluările din „OASTEA MOLDOVEI” trebuie să conțină trimiterea la sursă.

Curs la nivel tactic

În luna octombrie s-a desfășurat cursul cu genericul "Conducerea activităților de cooperare civil-militară NATO la nivel tactic" în incinta Centrului de perfecționare continuă al Academiei Militare a Forțelor Armate.

Activitatea a fost organizată de către echipa mobilă de instruire a Comandamentului Întrunit NATO din or. Naples, Republica Italia și Grupul Multinațional CIMIC. „Acesta este un început bun pentru o colaborare fructuoasă între Armata Națională a Republicii Moldova și Multinational CIMIC Group, dar depinde de intenția și solicitarea din partea organismului militar moldovean. Este binevenit faptul că la curs participă mulți ofițeri tineri, căci lor le aparține viitorul”, a menționat locotenent-colonel Orazio Caratozzolo, directorul cursului. În aceeași ordine de idei, instructorul Massimo Penna a punctat: „Acțiunile CIMIC sînt foarte productive. Prin stabilirea de relații umane se pot rezolva mult mai multe decît prin luptă. Este mai ieftin, mai rezonabil și benefic pentru toate părțile. Nu sînt necesare proiecte grandioase cu finanțare exagerată, este nevoie, în primul rînd, de resurse umane capabile să facă față situațiilor delicate, este foarte important ca la locul potrivit să fie omul potrivit”.

Solicitat să-și expună părerea vizavi de cursul organizat, locotenent-colonel Ilie Cernenchi, șef Direcție Planificare strategică, a specificat că la acest curs participă peste 20 de militari și angajați civili

ai Armatei Naționale. Este oportun pentru a învăța ofițerii practice necesare pentru îndeplinirea misiunilor internaționale.

Obiectivul principal al activității a fost famili-

arizarea participanților cu principiile cooperării civil-militare, metodele de conlucrare între Forțele Armate și autoritățile publice, rolul organizațiilor internaționale, guvernamentale și non-guvernamentale, mass-media, dar și alți factori decizionali, în scopul de a reuși într-o misiune internațională. În calitate de ofițer CIMIC este important să fii corect și practic. Să pui accent pe problema creată, astfel încît să poți reda într-un raport scurt și clar situația existentă.

Potrivit căpitanului T. Vicol, "Cursul ne-a familiarizat cu elemente de bază ce ar facilita procedura de cooperare și colaborare între structurile militare și civile. Prin intermediul acțiunilor ofițerilor CIMIC se poate obține informația fără cercetare ascunsă, ci prin intermediul creării relațiilor umane dintre toți actorii participanți la situația de conflict”.

Cursul privind conducerea activităților de cooperare civil-militare în cadrul NATO la nivel tactic a fost desfășurat în premieră în Armata Națională.

Multinational CIMIC Group este o unitate specializată în domeniul cooperării civil-militare ce deține capacitatea de a interfața cu mediul civil și de a facilita îndeplinirea misiunilor. Creată de NATO la 1 ianuarie 2002, în Motta di Livenza, are ca membri Italia, Grecia, Ungaria, Portugalia, România și Slovenia.

Reușita sergenților

17 absolvenți ai Școlii de sergenți vin în ajutor ofițerilor

Pe ritmurile imnului Republicii Moldova și Letoniei a început ceremonia de decernare a diplomelor absolvenților Școlii de sergenți din cadrul Academiei militare. Evenimentul a avut loc în Brigada „Dacia” Cahul, unde s-au desfășurat cursurile propriu-zise.

Potrivit căpitanului Sergiu Slavioglu, șef cursului intermediar comandanți inferiori, instruirea a început pe data de 5 septembrie, iar instructorii au fost ofițeri și subofițeri letoni. Cei 17 militari-absolvenți pe parcurs au avut de susținut probe practice și teoretice și în final s-au arătat a fi cei mai buni. Șeful cursului i-a îndemnat pe proaspeții absolvenți să aplice toate cunoștințele teoretice și practice acumulate pe parcursul a 8 săptămîni și să fie de ajutor ofițerilor și comandanților în instruirea soldaților, a punctat căpitanul Slavioglu.

Căpitanul leton Iva Vigulis, instructor principal al cursului, a specificat că sergentul este puntea de legătură dintre ofițeri și soldați, și dacă acesta este unul bine pregătit, atunci ofițerii vor avea parte de îndeplinirea exactă a ordinelor, iar soldații vor fi instruiți corect. Totodată, acesta a menționat că este mulțumit de deprinderile demonstrate de absolvenți și este sigur că aceștia vor face față cerințelor în unitățile unde își vor îndeplini serviciul militar.

Unica doamnă absolventă, cursant Galina Dabija a opinat că nu a fost deloc ușor. Odată venită la curs a fost prevenită că aici toți sînt cursanți și nu există diferențe. Așa că a muncit foarte mult pentru a demonstra că este capabilă să se isprăvească nu mai rău ca un bărbat.

În aceeași ordine de idei, sergent major Alexandru Mitroșin susține că a căpătat experiență de la instructori, datorită acestora, dar și camarazilor toate greutățile întîmpinate au fost înlăturate, iar cunoștințele căpătate le va pune în practică în Batalionul 22. Totodată, sergent major Alexandru Mitroșin a fost numit de către instructorii letoni cel mai bun cursant.

Colonelul Mihai Bucliș, comandant (rector) al Academiei Militare, prezent la solemnitate, a accentuat că asemenea cursuri sînt baza unei cariere de succes și sînt necesare pentru toți sergenții Armatei Naționale. E bine că fiecare cursant în parte a înțeles misiunea ce-i revine și a depus eforturile de rigoare pentru a fi printre cei mai buni.

Responsabili și festivi

Disciplină, responsabilitate și curățenie maximă în Batalionul de Gardă la cea de-a 19-a aniversare

La eveniment a fost prezentă conducerea Ministerului Apărării, foști comandanți, comandanți ai unităților militare, dar și părinți și prieteni ai ostașilor ce-și îndeplinesc serviciul militar în această unitate. Cuvinte de felicitare au răsunit pe platoul taberei militare, cuvinte care sugerau mîndrie și optimism în adresa cadrelor militare ce-și îndeplinesc misiunea cu dăruire și devotament.

Ministrul Vitalie Marinuța, prezent la sărbătoare, și-a expimat convingerea că la anul viitor toți militarii vor fi asigurați cu uniforme noi, urîndu-le „un viitor mai luminos nu doar pentru Batalionul de Gardă, ci și pentru întreaga Armată Națională”.

„Compania Garzii de Onoare este nu doar Batalionul de Gardă, Armata Națională, ci Republica Moldova”, a menționat generalul de brigadă, Vitalie Stoian, fost comandant al Batalionului de Gardă.

Actualul comandant, colonelul Dumitru Mudrenco, a specificat ca obiectiv principal pentru anul viitor „ instalarea în fiecare încă-

pere de pe teritoriul taberei militare 142 a camerelor de filmat, deoarece acest fapt ar ușura considerabil munca ofițerilor, dar și părinții ar fi siguri de atitudinea efectivului militar față de copiii lor, astfel eliminînd concepțiile vechi de huliganism în Armata Națională”.

Cei mai entuziasmați de eveniment au fost micuții de la Centrul de Plasament și Reabilitare pentru copii de vîrstă fragedă, aceștia așteptînd cu atîta nerăbdare să vadă ce le-a pregătit „nenea Dima și soldații”, căci ei sînt oaspeți la orice sărbătoare în unitatea militară. Și de această dată pentru ei s-au pregătit cadouri, cărți, creioane și dulciuri. Doamna Maria Tăruș, directoarea Centrului de Plasament, s-a arătat foarte mulțumită de atitudinea militarilor menționînd: „S-a făcut o diversificare în activitatea copiilor. Atît micuții, cît și educatoarele au fost încîntați de ziua petrecută în instituția militară. Batalionul de Gardă ne susține și ne vizitează nu doar la sărbători,

dar și atunci cînd trebuie de acordat o mîină de ajutor.”

Ca la orice sărbătoare adevărată, au fost prezenți și artiștii care au încălzit atmosfera în platou, aducînd buna dispoziție tuturor, și gazdelor, și invitaților. „Au fost prezenți „Haiducii de la Costești”, Georgeta Voinovan, Natalița Proca, Ion Paladi, Ricky Ardezianu, Natalița Olaru și nu în ultimul rînd Orchestra militară și căpitanul Oprea, conducătorul artistic al taberei militare 142, care este mereu cu trup și suflet pentru acești ostași”, a punctat colonelul D. Mudrenco.

Urăm și noi „La mulți ani!” Batalionului de Gardă și ținem să adăugăm că în cadrul unității activează militari care au misiuni de asigurare a activităților protocolare și de stat, asigurarea pazei obiectivelor de importanță majoră, precum și asigurarea pazei și securității Ministerului Apărării și Marelui Stat Major al Armatei Naționale.

365 de zile pînă la secesiunea Sudanului de Sud

După un conflict care a durat aproape jumătate de secol cu Nordul și care a provocat moartea a milioane de persoane, Sudanul de Sud a fost, recunoscut ca stat independent.

Istoria celui de-al 193-lea stat apărut pe harta lumii trăită în 365 de zile de căpitanul Ion ȚINEVSCHI.

Pînă la secesiune, Sudanul a fost cel mai mare stat african ca teritoriu. Este țara cu oameni foarte înalți, dar și foarte slabi, în care majoritatea băștinașilor mănîncă o singură dată în zi. Este țara în care copiii nu rîd des și parcurg zeci de kilometri ca să învețe a citi, dar uneori nu găsesc profesorii în clase. În Africa, viața costă foarte scump.

„Mandatul de observator militar pentru Sudan a fost o adevărată provocare pentru mine, plus că a fost prima misiune de acest gen. Dar toată experiența pe care am acumulat-o într-un an de misiune este de o valoare incontestabilă”, zice căpitanul Ion Ținevschi. Valoare care, întîi de toate, se materializează în dialogul cu militarii internaționali. „În această misiune am învățat engleza internațională, cea vorbită în toate dialectele”. Apoi, în formarea unei viziuni ample vizavi de funcționarea misiunii de menținere a păcii ONU și traiul în condiții extreme.

Misiunea unui observator ONU în Africa este de monitorizare a ariei de responsabilitate. „Partea bună a misiunii din Sudan este că aici nu se efectuează rotația la jumătate de an, așa cum se face în Liberia sau Coasta de Fildeș și că mai mulți militari de aceeași naționalitate pot să facă parte dintr-o echipă”, afirmă domnul căpitan. Observatorii militari sînt în permanentă mișcare. „Efectuam frecvent deplasări terestre, aeriene și pe apă. Deplasările de lungă durată erau istovitoare. Așteptam sezonul uscat ca să ne deplasăm în localități pentru a vorbi cu aborigenii. Trebuie să te aștepti la orice în asemenea misiuni. De exemplu, în vehiculul tău, ca să fie aruncate pietre, pentru că lumea nu a văzut niciodată mașini”, povestește ofițerul nostru. Dilema localnicilor de-

veneau uneori și dilema observatorilor ONU. „Misiunea noastră principală era colectarea informației, verificarea nivelului de securitate în regiune. Dar ne confruntam cu situații cînd trebuia să găsim vinovatul unui furt de bovine care era uneori înarmat, fapt ce putea cauza tensiuni. Incidentele dintre tri-

Misiunea domnului căpitan în Sudan a coincis cu două evenimente importante pentru istoria acestui stat – desfășurarea referendumului, urmat de secesiunea Sudanului de Sud.

buri deveneau periculoase. Iar adevărul îl aflai numai dacă cîntăreai bine fiecare argument adus de ambele părți implicate în conflict, care își dădeau dreptate sie”.

Oamenii erau mai puțin informați despre misiunea reală a ONU în statul african. „Unii credeau că ONU este aici doar pentru ca să-i aprovizioneze cu apă și mîncare. Se întîmpla că unii localnici erau nemulțumiți pe ONU, pentru că nu li se aducea ce doreau. Dar observatorii militari nu au fost agresați”.

Pe lîngă misiunile de fiecare zi, pe parcursul unui an mintea observatorului nostru a fost preocupată cu soarele care nu te iartă și insecte. Cineva zicea că nu se compară 35 de grade

în Sudan cu 45 în Irak, e mai fierbinte în Sudan. Iar distanțele aici nu se măsoară în km sau mile, ci în timp, in-

diferent dacă mergi pe jos sau cu mașina. În comunicarea inițială cu domnul Ținevschi îmi zice că primele zile în această țară le poate asimila cu sunetul moscheilor de la ora 5 dimineața, cu străzile aglomerate în drumul pe care urma să-l facă pînă la statul major și, nu în ultimul rînd, cu un soare „prea rotund” care nu-ți dădea voie să respiri. Iar mai tîrziu, experiența trăită

de ofițerul moldovean vine să ne descopere o altă lume decît cea cunoscută de noi, cu „case mici denumite „tucul” construite din stuf și lut, asemănătoare unor colibe.

Misiunea domnului căpitan în Sudan a coincis cu două evenimente importante pentru istoria acestui stat – desfășurarea referendumului, urmat de secesiunea Sudanului de Sud. Dintr-o comunicare cu căpitanul Ion Ținevschi am aflat că la referendum au participat circa patru milioane de alegători care au avut de ales în favoarea menținerii unității țării sau a secesiunii. “Luna ianuarie și în general noul an 2011 au fost mult așteptate de către locuitorii Sudanului de Sud din cauza acestui referendum. Respectiv, evenimentul a pus în gardă întregul personal al misiunii ONU din această țară. ONU prin intermediul UNIRED (United Nations Integrated Referendum and Electoral Division) au contribuit semnificativ la organizarea autorităților Sudanului de Sud în vederea desfășurării la nivel de referendumului care urma să exprime dorința poporului din sud de a trăi într-un stat unificat ori de a secesiona de Khartoum și, respectiv, de a forma un stat nou. Misiunea observatorilor militari a fost de a monitoriza și urmări desfășurarea pașnică a evenimentului”, a informat căpitanul Ținevschi. Rezultatul final al referendumului care a durat o săptămînă a fost cunoscut abia în luna următoare. 98.8 la sută din sudanezii sudici au optat pentru secesiune.

Timp de 365 de zile am urmărit cum, după un conflict care a durat aproape jumătate de secol cu Nordul și care a provocat moartea a milioane de persoane, Sudanul de Sud a renunțat la fosta entitate statală și a devenit independent.

Locotenent major
Inga MIHAILOVA

Timp de 365 de zile am urmărit cum, după un conflict care a durat aproape jumătate de secol cu Nordul și care a provocat moartea a milioane de persoane, Sudanul de Sud a renunțat la fosta entitate statală și a devenit independent.

Armata pe platoul de filmare

Ca să aflăm formula succesului unui actor celebru și să discutăm puțin despre armată, am mers în ospeție la actorul Mihai VOLONTIR, unul dintre simbolurile cinematografiei moldovenești.

ani încoace îmi este mai greu, dar pînă acum mă simțeam un băiat tînăr, energetic. Chiar dacă eram bolnav, nu mai simțeam boala. Cred că anume această experiență m-a ajutat să trec peste toate greutățile vieții.

– *Domnule Volontir, rolul țiganului Budulai din filmul „Țiganii” v-a adus celebritatea. Pentru dumneavoastră personal acest rol este unul deosebit?*

– Pentru mine este un rol ca și celelalte roluri. Pur și simplu, filmul „Țiganii” nu a fost filmat pentru ecranul mare, ci pentru televiziune. A fost un film „în-drăzneț”, care a intrat în fiecare casă. De

aceea și a căpătat o popularitate atît de mare. Arpro, filmele „В зоне особого внимания” și „Ответный ход” sînt de același gen. Ele la fel erau derulate la televizor foarte des. Chiar și în prezent, în fiecare an, în ajunul zilei de 23 februarie, aceste filme apar la unele posturi de televiziune.

– *Domnule Volontir, ce vă leagă de armată?*

– Vă spun din start că nu am făcut serviciul militar în termen, dar pot să spun că am făcut armata pe platoul de filmare. Din toate filmele cu tematică militară, în care am jucat, am învățat ceva nou din militărie. Am debutat ca actor în filmul „Se caută un paznic” interpretînd rolul lui Ivan Turbincă, soldat, care a făcut serviciul militar timp de 25 de ani. Apoi au mai urmat rolurile de militari în așa filme ca „Bărbații încărunchesc de tineri”, „De la Bug pînă la Visla”, unde l-am jucat pe eroul Uniunii Sovietice generalul Verșigora.

– *Care dintre aceste personaje v-a marcat cel mai mult?*

– Toate cîte puțin. Dar cel mai mult mi-a intrat în suflet plutonierul Volentir din filmul „В зоне особого внимания” și căpitanul Skiba din pelicula „Случай в квадрате 36-80”.

– *Au fost grele aceste roluri?*

– Nici un rol nu este ușor. Mi-a fost greu, căci trebuia să joc rolul unui plutonier din trupele de desant aerian care pe lîngă toate mai era și karatist. Trebuia să cunosc elementele de luptă corp la corp, să sparg ușile cu piciorul... Mi-a fost foarte greu, dar după o lună de antrenamente cu instructorii profesioniști de karate, am putut să fac față scenariului.

– *Se spune că armata este o școală a vieții. Pentru dumneavoastră aceste roluri pot fi considerate o școală a vieții?*

– Desigur! O școală bună a vieții! Unde eu puteam să aflu, să văd și să fac toate aceste lucruri noi, decît pe platoul de filmare? Școala vieții, da... Cred că anume această școală m-a făcut așa cum sînt. Acum de vreo cîțiva

„Случай в квадрате 36-80”

„В зоне особого внимания”

„De la Bug pînă la Visla”

– *Deschideți-ne secretul, cum ați reușit să faceți o carieră perfectă atît în cinematografie, cît și la teatru?*

– Fiind nedespărțit de Teatrul „V. Alecsandri”, eu lucram și în cinematografie. Mi se acordau 45 de zile de concediu și în această perioadă mă deplasam la filmări. Nu puteam să abandonez scena de teatru. Și acum îmi pare foarte bine de ceea ce am făcut – că m-am filmat și în 40 de filme și am jucat în vreo 120 de spectacole.

– *La ce lucrați acum?*

– În prezent regizez spectacole la Teatrul „V. Alecsandri” din Bălți. Lunar în teatrul nostru se joacă 25 de spectacole, majoritatea dintre acestea fiind apreciate și premiate atît la nivel național, cît și peste hotarele republicii. Doresc să-mi închei cariera de actor și de regizor anume în Teatrul

„V. Alecsandri”, în care cîndva mi-am început-o. Dar pînă atunci mai am multe proiecte de realizat (zîmbește).

– *Dacă permiteți, să revenim la tematica militară. La moment credeți că Republica Moldova are nevoie de o armată?*

– Sigur că are nevoie. Menirea armatei este nu doar de a apăra un popor sau un stat, ci și de a educa tînăra generație. Unde se vor face bărbați adevărați toți băieții noștri tineri, dacă nu vom avea armată? Cînd am privit pa-

rada militară la televizor și cînd i-am văzut pe soldați pășind sincron în Piața Marii Adunări Naționale, chiar mi-a părut bine pentru ei și m-am convins încă o dată de faptul, că avem nevoie de armată. Eu cred că acel an, pe care tînărul îl petrece la militărie, îi va prinde bine pe tot parcursul vieții.

– *Ce sfat puteți să le dați băieților, care stau la îndoială să facă armata sau nu?*

– Eu ia-și sfătui, în cazul în care le permite sănătatea, să facă fără îndoiele serviciul militar, căci asta este o șansă bună să capeți experiența necesară pentru viață, să devii bărbat. Înainte, în timpurile sovietice, exista o problemă – distanța dintre casă și locul de îndeplinire a serviciului militar. De exemplu, erai din Chișinău, dar armata o făcea la Vladivostok sau la Kaliningrad. Acum această problemă nu mai există. Soldații pleacă în concedii la baștină destul de des și de aceea despărțirea de părinți nu trebuie să-i sperie.

– *Domnule Volontir, vă mulțumesc pentru timpul acordat și vă doresc multă sănătate și succes în realizarea proiectelor dvs!*

Interviu realizat de
Dmitrii VOSIMERIC

Armata este gata de iarnă

Deși încă mai avem posibilitatea să ne bucurăm de temperaturile ridicate de afară și de zile însorite, Armata Națională deja termină pregătirile intense pentru sezonul rece al anului

La capitolul încălzirii unităților militare, conducerea Armatei Naționale ne-a asigurat că practic toate unitățile sînt gata pentru a primi agent termic de la furnizor. Aceasta se datorează faptului că militarii, ca niște gospodari adevărați, au început campania pregătirii de iarnă cu mult timp în urmă. După cum susține maior Serghiu Marcuță, șeful secției logistice din Brigada „Ștefan cel Mare”, lucrările de pregătire și de profilaxie a sistemului de încălzire a brigăzii s-au început încă din luna august. „Am început pregătirea brigăzii pentru sezonul de iarnă încă la sfîrșitul verii. Am spălat și am verificat tot sistemul de încălzire a unității și la începutul lui septembrie am prezentat obiectul specialiștilor de la „Termocom”. La moment sîntem gata să primim căldura de la furnizor”, ne-a relatat sursa citată. Dumnealui ne-a încredințat că și toate cazărmiile sînt pregătite de iarnă. „Săptămîna trecută s-au încheiat toate lucrările în cazărmi: am înnoit și am lipit geamurile, am reparat ușile, deci am întreprins toate măsurile necesare pentru a păstra căldura în încăperi.”, ne-a asigurat maior Serghiu Marcuță.

Se pare că la capitolul alimentar lucrurile în Brigada „Ștefan cel Mare” stau la fel de bine. Deși procesul de colectare și de depozitare a produselor nu s-a încheiat, conform șefului secției logistice, o mare parte din alimente, printre care murături de roșii și castraveți, morcov, varză, sînt deja depozitate.

! La moment sîntem gata să primim căldura de la furnizor

Vestimentația militarilor la fel corespunde timpului de afară. Încă la 21 octombrie comandamentul superior a ordonat comandanților de

unități să asigure efectivul cu echipament de iarnă „în legătură cu stabilirea temperaturii scăzute a mediului pe întreg teritoriul republicii”.

Dmitrii VOSIMERIC

SFATUL MEDICULUI

Ce este osteoporoza?

Pentru cei care n-au știut, osteoporoza este o boală în care densitatea și calitatea oaselor este redusă, determinînd slăbirea scheletului și creșterea riscului fracturilor, în special ale coloanei vertebrale, încheieturilor, bazinului și umărului. Cum se diagnostichează această boală, care sînt factorii de risc și nu doar sînt întrebările la care mi-a răspuns locotenent-colonel medic Sergiu BRUNCHI, șef secție cardiopulmonologie de la Spitalul Clinic Militar Central.

- Ce este, totuși, osteoporoza?

- Osteoporoza este o maladie a sistemului ostioarticular, care se manifestă prin subțierea și slăbirea oaselor.

- Dar această maladie se manifestă și la bărbați?

- Desigur, însă, din punct de vedere genetic, femeile sînt mai puțin protejate de această boală. Al doilea factor care influențează apariția osteoporozei sînt ciclurile biologice de vîrstă, care, iarăși, sînt specifice mai des femeilor.

- Cum poate fi diagnosticată această boală?

- Deseori boala nu se manifestă nici printr-un simptom aparte, decît prin apariția fracturilor în urma unor traume sau a unor mișcări nechibzuite. Cel mai des fracturile apar la membrele inferioare. În urma acestor fracturi, la examinări mai aprofundate ca densitometria și se depistează osteoporoza sau subțierea țesutului osos.

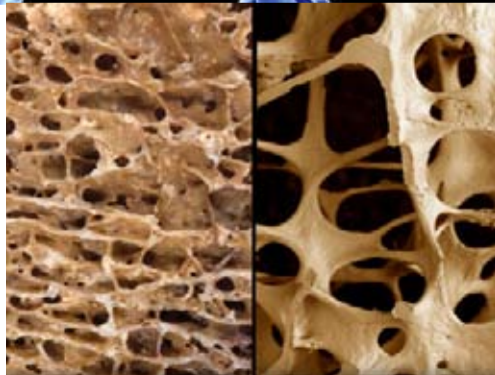
- Care sînt factorii de risc ai acestei boli?

- Primul factor, cum am spus anterior, este sexul feminin, care este în majoritatea cazurilor afectat. Al doilea factor este vîrsta de la 50 de ani și mai mult. Al treilea factor – maladiile concomitente, precum diabetul zaharat, patologiile glandei tiroide, obezitatea, patologiile cardiovasculare, unele preparate medicamentoase și modul nerațional de viață și de alimentație.

- Cum poate fi tratată și cum poate fi prevenită osteoporoza?

- Osteoporoza se tratează, dar e mai bine să fie diagnosticată la timp și prevenită. Profilaxia se efectuează printr-un examen medical special. Începînd cu vîrsta de 50 de ani se recomandă efectuarea ostiodensitometriei,

pentru a verifica starea țesutului osos. În cazul depistării osteoporozei se întreprind măsuri de tratament și de profilaxie cu unele preparate medicamentoase ce conțin calciu, dar și cu produse alimentare cu un conținut mare de

calciu, pentru întărirea țesutului osos.

- Și dacă boala este depistată într-o stare mai avansată există șanse să fie tratată?

- Dacă la depistarea bolii pacientul deja are o fractură sau un traumatism osos, atunci se recurge, în primul rînd, la un tratament ortopedic, iar mai apoi la tratamentul cu preparate medicale cum sînt: difosfonați, calcitonina, raloxifen și altele.

- Presupun că trebuie să prevenim această boală de la o vîrstă fragedă. Ce trebuie să facem ca să nu fim afectați de această maladie? Mă refer acum la militarii noștri din unități.

- Dacă vorbim de militarii în termen și, în general, de militari de o vîrstă tînă, care nu au simptome de osteoporoză, pot spune că modul sănătos de viață poate preveni apariția acestei boli. Prin modul sănătos de viață se subînțelege alimentația corectă cu produse bogate în calciu, precum lactatele, peștele, fructele, legumele; abandonarea fumatului și a alcoolului la fel reduce șansele de îmbolnăvire cu osteoporoză, deoarece aceste vicii duc la dereglări metabolice în organism; exercițiile fizice și călirea organismului la fel reprezintă o măsură de profilaxie a osteoporozei.

- Cred că militarii noștri din unități nu duc lipsa de exerciții fizice așa că să sperăm că ei nu vor fi afectați de această boală.

- Da, dar trebuie să ținem cont și de altă, categorie de militari din Armata Națională cum sînt femeile militare, care fac parte din grupul de risc.

Revelație

Locotenent Larisa CEBAN.
Academia Militară „Alexandru cel Bun”

Costumul național mâncat de molii *(citiți de sus în jos și invers)*

Să trîndăvesc cînd țara făurește
Eu n-aș putea, că mie-mi e pe plac
Să lupt, să-nving eroicește
Așa cum patrioții țării fac.

Să-ncing scandaluri în eternitate
Eu n-aș putea, căci zău, doresc
Să lupt pentru a țării suveranitate,
În clipe grele țara să-mi salvez.

Să fiu independent de-a sa statalitate
Eu n-aș putea, căci zău, doresc
Să am o țară mîndră și bogată-n toate,
Independentă și cu grai frățesc.

Să uit trecutul său țesut din eroism și fapte
Eu n-aș putea, căci zău, iubesc
Legende cu eroi care-au făcut o carte
Noi pagini în cuprins să-i tipăresc.

Că mama țară este încă jună
Eu n-aș putea să zic, căci zău, observ
Experiența sa de stat e bună
Că depășește și statutul de elev.

Să nu-i port numele-i de țară cu mîndrie
Eu n-aș putea, căci zău, prefer
Să văd în ea căldură, armonie,
De la pămînt doar viață pînă-n cer.

În latinește să nu-mi recunosc eu cîntul
Eu n-aș putea să zic, căci îți rostesc
Imensitatea vieții este și cuvîntul,
Că din cuvînt poezii se hrănesc.

Să tai în două pămîntul ei de țară
Eu nu prefer, căci îl respect.
Să fie-ntreagă și păstrată ca o haină,
Cu mînece, nasturi, guler și manjet.

Să nu pot țara-ntreagă a-mi cuprinde
Eu n-aș dori, căci zău, doresc
Cu brațe ferme, pline de bărbăție
În slăvi să o ridic și s-o sfîntesc.

Să dorm atunci cînd totul se deșteaptă
E n-aș putea, căci zău, iubesc
Să pun un umăr cînd poporu-așteaptă
Ca militar s-o apăr și să o slăvesc.

Să nu-i păstrez tradiții, obiceiuri
Eu n-aș putea, căci zău, cinstesc
Să cînt, să joc, să croștez ca meșter
Așa cum toți compatrioții fac.

O felicitare pentru tine

Sincere urări de bine maiorului
Sergiu CIRIMPEI cu ocazia zilei
de naștere. Să aveți parte doar de
realizări frumoase și norocul să vă în-
soțească pe calea vieții. La mulți ani!

Cu respect, colectivul Batalionului
cu Destinație Specială.

La mulți ani căpitanului Denis CUCULESCU, plutonierilor majori Alexandru
COTOAGA, Elena TICUȘ, Veceslav EȘANU, plutonierilor Natalia TUCEA-
COV, Alina BLUDARU, Mihail GAVRILAN și sergentului Grigore NAGURNEA. Să-
nătate, împliniri personale și profesionale și bucurii alături de cei dragi.

Cu respect, colectivul Batalionului de Gardă.

Cătălina CERNEȚCHI,
studentă a Colegiului Național de Medicină

Plaiul meu

Dragu-mi-i și mult mi-i drag
Să trăiesc pe-acest meleag,
Unde florile-nfloresc
Și nicicînd nu vestejesc.
Unde lupul și mioara
Sînt ca fratele și sora,
Unde poți să spui că ești
Fericit ca să trăiești.

Dragu-mi-i și mult mi-i drag
Să ascult acest meleag,
Să ascult o lume-ntreagă,
Lumea vieții în mișcare,
Ce-o auzi oriunde-ar fi
Sunete de păsări, clanuri,
Care ciripesc pe ramuri.

Dragu-mi-i și mult mi-i drag
Să privesc acest meleag,
Unde soarele și luna
Împletesc în doi cununa,
Ceru'culori luminîndu-l
Și pămîntul înverzindu-l.

Dragu-mi-i și mult mi-i drag
Ca să simt acest meleag,
Dulce-mbietor și darnic
Cufăr ce e plin cu aur.
Dragu-mi-i și mult mi-i drag
Viața peacpest meleag.

Student Eugen TOMUZ,
Academia Militară „Alexandru cel Bun”

Copii-eroi

Cu plete lungi, încărunțite,
Cu ochii mult prea oboșiți
Privesc la cer înmărmuriți,
Spre libertăți demult dorite.

N-au fost bogați în estimate
Și n-au condus împărății,
Făcuți soldați de mici copii
Au fost cu toți trimiși la moarte.

Doriți de viață-naintau,
Înfomețați, pătruși de frică,
Văzînd mereu, mereu cum pică
Copii ce încă șaisprezece n-au.

Străpuși de glonț nu-și dădeau seama,
Prea tineri ca să recunoască
Că nu mai au să mai trăiască
Și nici s-o vadă iar pe mama.

Mulți au căzut în cel război
Cu pas alert spre Dumnezeu,
Au fost și sînt, vor fi mereu
Ai patriei copii-eroi.

Au mai rămas pe numărate,
Copii atunci, batrîni acum,
Cu pas încet în ultim drum
Pornesc spre cer, spre libertate.

